

Aida Eyvazlı

(əvvəli ötən sayımızda)

Vətənin torpaqlarının azad olunması üçün səfərbərlik elan edildikdən sonra Gəncə Qarnizonu da şəxsi heyət ilə döyüş hazırlığına başladı. Taborlar müdafiə zonasına göndərildi. Müharibə başlayanda polkovnik Babək Ramaldanov öz şəxsi heyəti ilə Murov istiqamətində yerləşmişdi. Oktyabrın 8-də arxa cəbhəyə qayıtmaq barədə əmr gəldi.

Polkovnik-leytenant Babək Ramaldanov həyat yoldaşı Aygün Rəfiyevaya zəng vurub bir-iki günlüyə Gəncəyə qayıdacağını dedi: "Aygün, mən gəlirəm Gəncəyə, oradakı qaldığımız evi təhvil verirəm, yəqin ki, müharibə bitəndən sonra burada qalmayacağam. Görüləsi işlərimiz çox olacaq". Aygün sanki bu sözə bənd imiş kimi Babəkdən: "Babək, bəlkə mən də gəlirəm, evi yığışdırmağa sənə kömək edim?"- deyə soruşdu.

çirdikləri gözəl və çətin günləri gözələrinin önündən keçirirdi. Hadisələrlə zəngin bir ömür keçirmişdilər.

Aygün 2007-ci ildə Ali məktəbi bitirdikdən sonra qonşuları Babəklə nişanlandı. Onların bir-birinə nişanlanmasına Aygünün sinif yoldaşı, Babəkin kiçik qardaşı Rauf səbəbkar olmuşdu. Elə həmin il dekbarın 6-da toyları oldu. Toydan bir az keçmiş Naxçıvanda hərbi hissədə xidmət edən həyat yoldaşına hərbi yolunda yoldaş oldu Aygün. Babəki yenə də Naxçıvan dağlarına, ən ağır və qarışıq sərhəd zastavasına göndərmişdilər. Aşağı yatıb, səhər yuxudan duranda həyətdə, bağçada, pəncərənin önündə avtomat gillizləri görürdülər. Düşmənlər hər vaxt buralara atırdı. Naxçıvanın Şada, Şahbuz kəndlərində yaşadılar. 2014-cü ilə qədər düz 7 il Naxçıvanın düşmənlə üzbə-

çirdi. 2 il ərzində çox uğur qazandı. Akademiyada Azərbaycanın Ordu tarixində ilk Qızıl medal alan azərbaycanlı oldu. İkiillik təhsilini başa vurub qayıtdıqdan həmin sonra polkovnik-leytenant Babək Ramaldanov Tovuzdakı N sayılı hərbi hissədə qərəgah rəisi, motoatıcı briqada komandirinin müavini təyin edildi. Heç 6 ay keçməmiş general-leytenant Polad Həşimov onu Gəncəyə göndərdi.

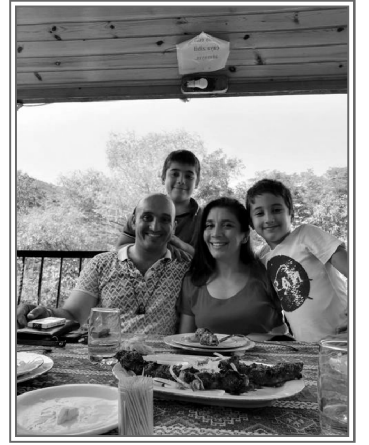
Polad Həşimov və onun yanındakı hərbiçilər şəhid olanda Babək Ramaldanov komandirinin dəfnində iştirak etməyə icazə verilmədiyindən çox böyük sarsıntı keçirmişdi. Beləcə, o qədər ağır-acılar, incikliklər yığırdı ki, ürəyinə. Dəyərli, vətən-

maq, sənədləşmə işlərini qaydaya salmaq üçün göndərmişdi. Lakin Tovuzdakı hərbi hissədən ayrılmaq ürəyindən deyildi. Çünki o özünü ancaq döyüş mövqelərində, rahat hiss edirdi. Hər bir əsgərə öyrədəcəyi o qədər elmi və təcrübə bilikləri var idi ki...

...Nə yaxşı ki, axşam saat 9 olar-olmaz onlar Gəncəyə çatdılar. Şəhərdə boşluq idi. Bir neçə gün bundan əvvəl, oktyabrın 5-də gecə insanlar yatan vaxt ermənilər şəhərə raket atmışdılar. Nəticədə böyük bir məhəllə yerlə-yeksan olmuş, nə qədər dinc sakin həlak olmuşdu. Şəhərdəki görüntülər lap müharibə kinolarını, Leningrad blokadasını xa-

Aida Eyvazlının "Şəhid hekayələri" silsiləsindən

Polad Həşimovun təriflədiyi Babək Ramaldanov kim idi... Şəhidin həyat hekayəsi

Babək Aygünü sanki təzə tanıyır kimi: "Aygün, yeni gəlsən, işdən icazə verərlər?"- söylədi.

Sonra aralarında belə bir dialoq oldu:

-Babək, mən çalışacam ki, dərindən icazə alım gəlirəm.

-Aygün, deyirəm, bəlkə uşaqları da gətirəsən, görüşüm, sonra işim çox olacaq.

- Əlbəttə, gətirərəm.

Aygün sevincək yol tedarükünü görməyə başladı. Qaynasına xəbər elədi. Xalidə xanım həmin oğluna zəng vurdu ki, özü də gəlmək istəyir. Babək dərhal anasına: "Ay mama, yox, sən gəlmə, qoy uşaqlar gəlsin, siz oturun istirahət edin"- dedi.

9 oktyabr səhər çağı Aygün müəllimə məktəbə gedib, dərhisə müdirindən icazə aldı. Qayını Rauf ilə və uşaqlarla yola düşdülər. Ölkədə COVID -19 virusuna görə Pandemiya elan olunduğundan, müharibə gətirdiyindən fəvqəladə vəziyyət idi. Axşam saat 9-a qədər Gəncəyə çatmasaydılar, geri qayıdacaqdılar.

Aygün yol boyu Babəklə ke-

üz hərbi hissələrinə yaxın kəndlərdə yaşadılar. Bu dağların qarını, sazağını gördülər. Gözəl xasiyyətli, qonaqpərvər naxçıvanlılarla dost oldular.

Ailədə, güzəranda çətinlikləri yox idi. Sistemin özündə çətin idi, işinə mane olanlar da tapılırdı. Lakin hərbiçilər arasında Polad Həşimov kimi, dayıları Şaiq Ramaldanov, İsmayıl Ramaldanov kimi peşəkarlar və kişi adamlar da yox deyildi. Çətinliklər yarananda, belə kişilər ona doğru yol göstərdilər.

Babəkin anası Xalidə xanım çox ailəcanlı, evcanlı idi. Üçmərtəbəli evi iki oğlu arasında bölmüşdü. Burada hər iki qalini ilə xoş güzəran sürürdülər. 2017-ci ildən sonra Xalidə xanım Babəkin ayağını rayonlardan, bir növ, yığışdı. Ana kimi tələb qoymuşdu ki, nəvələri gözünün qabağında görmək istəyir. Babək də anasının dediyinə razılıq, kirayə evlərdən yığışib ata evində ocaq başına gəlmişdi. Əslində indi bir az ürəyində rahatlanmışdı da. Çünki özü ön xətdə, hərbi hissələrdə olanda, daha evdən narahat qalmırdı. Bilirdi ki, atası və anası, qardaşı Rauf ailəsinin yanındadır.

2017-2019-cu illəri isə Babək Rusiya Federasiyasının Frunze adına Ali Ümumqoşun Akademiyasında oxumaqla ke-

pərvər hərbi dostları incidiləndə, elə bilirdi ki, həmin daş elə öz ayağına dəyib. Aprel döyüşlərindən sonra nə qədər hərbiçiləri Orduda baş alıb gedən qərəzə görə, ərizə yazıb, ordunu tərk etmişdilər. Bütün bu gördüklərinə baxmayaraq, Ramaldanov öz ailə dinastiyasına sadıq qalaraq, sona kimi Orduda xidmət edəcəyinə söz vermişdi. Çünki o hərblə nəfəs alırdı. Gnereal Polad Həşimov onu Tovuzdan Gəncəyə nizam-intizam yarat-

Beləcə, o qədər ağır-acılar, incikliklər yığırdı ki, ürəyinə. Dəyərli, vətənpərvər hərbiçiləri incidiləndə, elə bilirdi ki, həmin daş elə öz ayağına dəyib. Aprel döyüşlərindən sonra nə qədər hərbiçiləri Orduda baş alıb gedən qərəzə görə, ərizə yazıb, ordunu tərk etmişdilər. Bütün bu gördüklərinə baxmayaraq, Ramaldanov öz ailə dinastiyasına sadıq qalaraq, sona kimi Orduda xidmət edəcəyinə söz vermişdi. Çünki o hərblə nəfəs alırdı. Gnereal Polad Həşimov onu Tovuzdan Gəncəyə nizam-intizam yaratmaq, sənədləşmə işlərini qaydaya salmaq üçün göndərmişdi. Lakin Tovuzdakı hərbi hissədən ayrılmaq ürəyindən deyildi. Çünki o özünü ancaq döyüş mövqelərində, rahat hiss edirdi. Hər bir əsgərə öyrədəcəyi o qədər elmi və təcrübə bilikləri var idi ki...

tırladırdı. Gəncənin içərisindən, geniş yollarından hərbi maşınlar o baş-bu başa şütüyürdülər.

Aygün, uşaqlar və Rauf mənzilə daxil oldular. Babək hələ gəlməmişdi. Oturub Babəki gözlədilər. Babək çox gec gəldi. Doğmalarını görəndə üz-gözlərində işıq yandı elə bil. Kiçik qardaşı Rauf bu dəfə də Babəki qucaqlayanda ağladı. Həmişə belə olurdu. Rauf daim Babəki uzaq səfərlərə yola salıb, uzaq səfərlərdən də qarşılardı. Lakin nə sirs idisə, nə zaman qardaşını görsə, onu qucaqlayanda gözləri yaşarır, ağlayırdı. Elə bil ki, hər zaman darıxırdı qardaşı üçün.

Aygün süfrə tədükünü gördü. Xalidə xanımın bişirdiyi ləzzətli yeməkləri süfrəyə düzdü. Yeyib-İçdilər. Babək özünü sakit göstərməyə çalışırdı. Qardaşı ondan döyüşün necə getdiyini soruşanda: "Rauf, biz bir neçə günə döyüşü qələbə ilə qurtaracağıq, itkilərimiz də var, bunsuz olmur, lakin hər qarış torpaq alınanda çox sevinirik... Bu başqa döyüşdür. Cənab Ali Baş Komandan elə tryuklar edir ki... Döyüşü özü idarə edir. Bütün xəritəni əzbər bilir. Hansı kənddə hansı bulağın olmasından da xəbəri var. Uşaqlarımı sənə tapşırıram. Müharibədir, gedib də, dönməmək var..."- deyə cavab verdi. Rauf yenə uşaq kimi gözlərinin yaşını tökməyə başladı. Babək əlini onun kürəyinə vurub: "Ay qardaş, biz Ramaldanovlar döyüşlərdən həmişə salamat çıxmışıq. Dayılarımız yazan tarixdən yazırıq. Hələ, lap irəli də gedirik! Sözdü də dedim, mənə heç nə olan deyil. Mən hələ yeni alınmış torpaqlarımızda korpus komandiri olacam..."- dedi.

(ardı gələn sayımızda)